

C70 – ECO6

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

18 januari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de zoektocht van de Contracting & Maintenance-sector naar gekwalificeerd onderhoudspersoneel	1
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beperkte toegang van de Roma tot de arbeidsmarkt	6

Waarnemend voorzitter: de heer Roland Van Goethem, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de zoektocht van de Contracting & Maintenance-sector naar gekwalificeerd onderhoudspersoneel

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, beste collega's, zeggen dat Brussel een kantoorstad is, is een open deur intrappen. Er zijn bijzonder veel kantoren en bedrijven gevestigd in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ze zorgen uiteraard voor heel wat werkgelegenheid, voornamelijk in de diensteneconomie.

Het probleem is dat veel van die jobs hooggeschoold personeel vergen. Dat is een van de redenen waarom weinig van de Brusselse werkzoekenden terechtkunnen in deze sector. Hij verschaft wel veel banen buiten het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Die situatie is ook in andere steden en hoofdsteden buiten ons land heel gewoon. Vaak zijn de Brusselse werkzoekenden niet voldoende opgeleid om in te gaan op de werkaanbiedingen in hun gewest.

Op het vlak van de werkgelegenheid is er sprake van een paradox in Brussel. Brussel is na Londen de rijkste regio van Europa, maar heeft tegelijk, samen met Berlijn, de hoogste werkloosheidsgraad van alle Europese hoofdsteden. Het wegwerken, of op zijn minst gevoelig terugdringen van die paradox is voor mij een hoofdprioriteit, en ik neem aan ook voor u. We moeten ervoor zorgen dat de kwalificeringsgraad van de Brusselaars opgekrikt wordt. Ik benadruk dat, omdat niet alleen Brussel daar belang bij heeft, maar de hele Vlaams-Brabantse economie, en zelfs nog iets verder.

Ik wil het vandaag hebben over één specifieke sector die met personeelstekort kampt, een sector die misschien minder in die mainstream van hooggeschoold personeel valt, maar eerder in een specifieke niche, met name de Contracting & Maintenance. Het gaat om gekwalificeerd onderhoudspersoneel, en deze niche is gelinkt aan de kantoorbusiness in Brussel. De sector houdt alles in wat met aanneming en onderhoud te maken heeft, in de brede zin van het woord. Het belang van die sector is groot, gezien het grote aantal kantoren en infrastructuur in Brussel. Op dit moment blijven er ongeveer 5000 banen permanent openstaan. Misschien is dat ook in andere steden zo, maar in Brussel zijn de aantallen nog iets hoger.

De sector trekt aan de alarmbel. Men heeft daarover een rapport gemaakt, meer bepaald een studie van Agoria Brussel. Het gaat om functies zoals lassers, technici, koeltechnici, lifttechnici, onderhoudsmechanici en elektriciens. We kennen het probleem. De algemene discussie is hier in de commissie al vaker aan bod gekomen, en wellicht ook in de commissie voor Onderwijs. Er zijn te weinig jongeren met een dergelijk technisch diploma, terwijl er verwacht wordt dat de sector de komende 10 jaar zo'n 1300 bijkomende werkrachten zal nodig hebben.

Dat levert vreemde cijfers op in Brussel: er zijn 21 percent werkzoekenden – ook al is er de laatste maanden een lichte daling, maar die is voorlopig niet significant te noemen – waarvan 30 percent jonger dan 30 jaar is. Daartegenover staat deze sector, die enkele duizenden banen ter beschikking heeft.

Het spreekt voor zich dat we de link moeten maken met de juiste opleiding om die kloof te overbruggen. De Vlaamse Regering moet hier via haar VDAB-werking in Brussel, en in het kader van de samenwerking met de BGDA, haar verantwoordelijkheid opnemen. Zij neemt die verantwoordelijkheid nu al op, maar ik wil toch wat dieper op de zaken ingaan. Gerichtte ondersteuning van de technische en beroepsscholen in Brussel zou daartoe kunnen bijdragen. Het budget voor de opleidingen van bovenvermelde technici moet daarom ook verhoogd worden.

Mijnheer de minister, mijn vragen aan u zijn vrij eenvoudig, ik besef dat de antwoorden niet zo eenvoudig zijn. Bent u op de hoogte van het specifieke tekort aan gekwalificeerd personeel in de sector Contracting & Maintenance? Hebt u hierover overleg gepleegd met uw collega-ministers uit Brussel en Wallonië? Er is natuurlijk een permanent overleg en dat is goed, maar ik hoop dat u niet alleen naar die algemene vorm van overleg verwijst. Mogen we op korte termijn actiepunten verwachten op dit specifieke domein?

Hoe passen we dit in in het overleg tussen de VDAB en de BGDA, onder meer in het akkoord over de intergewestelijke mobiliteit van werkzoekenden? Worden bepaalde zaken met voorrang behandeld? Of pakt men alles tegelijk aan, met het risico dat men op alle vlakken maar een kleine vooruitgang maakt? Ik wil hier pleiten voor een zekere creativiteit.

De vraag ligt al enkele weken te smeulen in het vuur. Soms wordt zoiets interessant door bepaalde feiten in de actualiteit. Enkele weken geleden raakte bekend dat

de hoofdstedelijke regering, hoewel ze helemaal geen bevoegdheid heeft voor Onderwijs, een soort fonds gecreëerd heeft om over de gemeenschappen heen de technische scholen van moderne apparatuur te voorzien. Op die manier zit de school niet telkens met onoverkomelijke investeringsproblemen op dat gebied. Ik neem aan dat u daar op de een of andere manier ook bij betrokken bent. Men zou natuurlijk kunnen zeggen dat het geen goed initiatief is, omdat het gewest niet bevoegd is. Maar als je ziet welk doel hier vooropgesteld wordt, ben ik geneigd te zeggen dat het doel de middelen heiligt.

Ik vraag dat de samenwerking tussen VDAB en BGDA niet als een louter mechanische samenwerking wordt bekeken, maar een zeer oplossingericht project. Ik denk trouwens dat Vlaanderen dat niet zozeer doet. De BGDA doet het misschien minder dan vroeger, maar toch nog steeds te veel.

Welke andere maatregelen zult u nemen opdat deze sector in de toekomst over voldoende gekwalificeerd personeel kan beschikken? Het alternatief is de groei van een subproletariaat. Ik druk me bewust uit in oude marxistische termen, omdat die nu opnieuw zeer actueel worden. In Brussel en in andere grote steden is dat subproletariaat al aan het groeien. Het zal er alleen maar groter door worden. Welke concrete antwoorden kunt u geven op deze specifieke uitdagingen?

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, dit probleem beroert me ook heel sterk. Ik ben immers afkomstig uit een grote stad. De tewerkstellingsparadox waarvan sprake bestaat ook in Gent en Antwerpen.

Ik wil nog iets toevoegen aan de analyse van de heer Gatz, los van de sector waarvan er sprake is. We zouden kunnen verwachten dat we onderhoudspersoneel kunnen vinden. Dat is immers een vrij laagdrempelig beroep. De arbeidsvoorwaarden laat ik dan even buiten beschouwing. In Gent is er sprake van een jobaanbod, en gelukkig maar. We zien echter dat het mensen van buiten de stad zijn die deze banen verwerven. Gent is dus zeer goed voor de tewerkstelling in de hele regio, maar faalt met betrekking tot het oplossen van de enorme werkloosheid en kansarmoede in sommige buurten. Een lichte nuance daarbij is dat er momenteel ter zake initiatieven worden genomen die vrij goed verlopen.

Mijnheer Gatz, in uw betoog heb ik niet gehoord over wie het dan precies gaat. U had het over jongeren, maar ook in Gent is het zo dat vooral alloctonen helemaal niet aan de bak komen op de arbeidsmarkt. Langdurig werklozen komen al evenmin aan de bak, maar dat vergt een totaal andere aanpak. De examens van de stad Gent voor schoonmaakpersoneel zijn zo opgebouwd dat ze voor de jonge alloctone vrouwen die eraan deelnamen

een cultuurschok betekenden. Dit moet worden aangepast. Als men testen opstelt voor aanwervingen, moet men goed weten tot welk publiek men zich richt.

We kunnen er niet omheen dat er nog altijd discriminatie bestaat op de arbeidsmarkt. De praktijktesten zijn weer actueel. Ze vallen helemaal niet onder onze bevoegdheid. Mijnheer de minister, ik wil echter opmerken dat het goed zou zijn, mocht u als minister van Werk heel sterk benadrukken dat die testen misschien wel een manier kunnen zijn om die sluimerende impliciete of expliciete vormen van discriminatie tegen te gaan en te bestraffen, en zo jonge alloctonen de kans op een job te geven. Als we dit niet doen, zal er binnen een aantal jaren sprake zijn van explosieve situaties in onze grootsteden. De armoede neemt daar toe, en jongeren beginnen er zich in de marginaliteit te begeven. Niemand wordt daar beter van.

Ik weet dat dit niet in de vraag stond. Ik weet niet of u daarop wilt antwoorden. Ik denk echter dat dit voor u een zeer belangrijk hulpmiddel zou kunnen zijn om uw tewerkstellingsbeleid op een goede wijze te laten evolueren.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer de voorzitter, voor ik het antwoord geef, dat vooral door mijn departement Werkgelegenheid werd voorbereid, wil ik iets zeggen over onderwijs en Brussel. Uiteraard ben ik bereid om over de grenzen van Brussel te kijken. Zoals mevrouw Dua opmerkte, kennen we die typische grootstedelijke werkloosheidsproblematiek ook in Vlaanderen, zij het minder erg dan in Brussel en op een wat andere wijze, en worden er vooral alloctone jongeren door getroffen.

Het initiatief van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest om de technische en beroepsopleidingen te steunen, is me al wat langer bekend. Ik wist niet dat het pas nu de pers had gehaald. Ik heb dat initiatief steeds positief gevonden. Vanuit Onderwijs hebben we zelf ook een klein initiatief genomen om in Brussel in het technisch en beroepsonderwijs de harde richtingen wat meer te ondersteunen. Ik heb een kleine wijziging aangebracht aan de reglementering met betrekking tot dat technisch en beroepsonderwijs, die het moet toelaten in Brussel iets gemakkelijker bepaalde richtingen op te starten die er vrijwel verdwenen waren. Dan heb ik het met name over de automechanica. Daar is op ingespeeld, zij het beperkt en met een zekere vertraging in de uitvoering. Dat Brussel als gewest iets wil doen ter ondersteuning van dit soort richtingen, spoort bijzonder goed met het feit dat we als Vlaamse Gemeenschap ook wat extra ruimte willen geven aan Brusselse scholen om hinderpalen in de reglementering te overwinnen en dergelijke

richtingen op te starten. De hinderpaal was dat de financiering in het onderwijs altijd met vertraging komt als het gaat over omkadering. Eerst moeten de leerlingen er zijn, en dan komt er geld. Die hinderpaal probeer ik weg te werken. Ik heb dat mogelijk gemaakt voor een aantal Brusselse initiatieven.

Ik durf niet voor de vuist weg te zeggen hoe ver we daarmee staan. Er is wat vertraging wat de uitvoering betreft. Dit leidt niet tot zeer vele of grootschalige initiatieven. Dat was ook niet mijn verwachting. Er beweegt echter wel iets. Dat dit spoort met het Brusselse gewestelijke initiatief, lijkt me gewoon nuttig. Het is inderdaad echt nodig om in Brussel voldoende technisch en beroepsonderwijs te hebben, ook aan Vlaamse kant. Wij bieden dat soort onderwijs onvoldoende aan. In Brussel zijn wij gespecialiseerd in ASO. Die structuur is niet goed: ze is op een ongezonde manier complementair aan de Franstalige structuur. Dat is een veel ruimer debat, maar u slaat wel de spijker op de kop.

Ik geef eerst enkele algemene elementen over de wijze waarop we proberen samen te werken met de Brusselse instanties. Het is nuttig die te herhalen. Ik ga vervolgens in op de specifieke vragen.

In deze materie zijn het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de BGDA bevoegd voor tewerkstelling en begeleiding naar werk. De Vlaamse Regering en de VDAB hebben een bevoegdheid met betrekking tot het verstrekken van beroepsopleidingen aan werkzoekenden en hebben in die zin ook een taak bij het vormen van gekwalificeerd personeel. De VDAB voorziet in Brussel in de volgende opleidingen die leiden naar een beroep in de sector Contracting & Maintenance waaraan behoefte is: de opleiding tot elektriciens, in eigen beheer met de VDAB; de opleiding lassen, in samenwerking met het VCL in Neder-over-Heembeek; de opleiding liftechnieken en de opleiding onderhoudsmecanici. De VDAB onderzoekt momenteel de mogelijkheden om het aanbod uit te breiden met opleidingen voor HVAC-technici. HVAC staat daarbij voor heating, ventilation en airconditioning.

– *Mevrouw Trees Merckx-Van Goey treedt als voorzitter op.*

De toeleiding van geschikte kandidaten gebeurt in de meeste gevallen na het volgen van de opleiding basistechnieken metaal, wat het traject lang maakt. Ondanks de toeleidingsinspanningen naar de opleidingen schrikt de duur van het traject vele werkzoekenden af. Een belangrijk deel van de cursussen die bij de VDAB de RDB-cursussen volgen zijn immers laaggeschoolde, allochtonen die eerst Nederlands moeten volgen. Het gaat dan over een basis- en functiegerichte cursus van minimaal 240 uur. Dan moeten ze een basiscursus metaal van 3 maanden volgen. Tot slot volgen ze een functiegerichte

opleiding. Bijvoorbeeld voor de cursussen elektriciteit gaat het om nog 16 weken opleiding en 4 weken stage. Voor lassen biedt de VDAB 9 modules aan, met telkens een duurtijd van 5 à 7 weken. Voor onderhoudsmechanici gaat het om 34 weken.

Louter wat het informeren en proberen aantrekken van mensen betreft, doet de BGDA inspanningen. Ondanks die toeleidingsinspanningen van de BGDA en ook de VDAB, worden er eigenlijk moeilijk kandidaten gevonden om deze opleidingen te bevolken. De opleidingen moeten zo kort mogelijk worden gemaakt. Ze moeten competentiegericht en modulair zijn, zodat mensen stap voor stap een succeservaring krijgen in de opleiding: ze krijgen stap voor stap een certificaat dat bewijst dat ze iets hebben geleerd. Zo kan een zo kort mogelijk leerpad worden aangeboden. Daar zijn natuurlijk wel grenzen aan. Mensen moeten relatief moeilijke technieken onder de knie krijgen. Als u en ik moeten leren lassen, dan zullen we daar ook tijd voor nodig hebben. Dat is niet zo eenvoudig. In Brussel komt daar dan ook nog eens dat Nederlands bij. Het gaat dus hoe dan ook over een intensieve opleidingsinspanning die moet gebeuren. In alle eerlijkheid, men slaagt er vandaag niet in om veel mensen aan te trekken.

De VDAB zal zijn inspanningen om valabele werkzoekende kandidaten te informeren en te rekruteren voor deze opleidingen voort intensifiëren en zal tevens samen met de BGDA, in het kader van de samenwerkingsactiviteiten waarop ik zo dadelijk zal terugkomen, nagaan hoe de Brusselse werkzoekenden die deze opleidingen in het Nederlands willen en kunnen volgen, maximaal kunnen worden bereikt. We doen dus ons best. Het is natuurlijk belangrijk dat in Brussel de BGDA, in samenspel met de RVA, voldoende druk zet op de werkzoekende, en hem duidelijk maakt dat werkloos blijven geen optie is. Dat is een andere kwestie, maar ook een belangrijke kwestie. Een tijdje geleden las ik in Brussel Deze Week dat Brusselse werkzoekenden minder problemen hebben met de RVA. Dat is niet goed. Ik denk dat ik u daarvan niet moet overtuigen.

Mijnheer Gatz, u zinspeelde op een brochure van Agoria. Ik wil genuanceerd reageren. Als we onze vacatures bekijken en vergelijken met de nood aan specifiek personeel, dan zien we toch niet het soort personeelsbehoefte waarvan Agoria zegt dat ze aanzienlijk is. Ik weet niet of er daar een meningsverschil is, en wie dan uiteindelijk gelijk heeft. We zijn dat aan het bekijken. We doen dat trouwens in overleg met de BGDA. Informatieve actie ten overstaan van de werkgevers opdat zij het rekruteringskanaal dat we bieden, zouden gebruiken, is aangewezen. Deze zaak is dus wat onduidelijk. Ik ben niet zeker of Agoria gelijk heeft als het zegt dat wij hier veel te weinig opleidingen aanbieden, in

verhouding tot de behoefte. Het is mogelijk. Misschien gebruiken de werkgevers de bestaande kanalen gewoon onvoldoende. We zijn dat nog aan het bekijken.

In het kader van het samenwerkingsakkoord van 24 februari 2005 betreffende de interregionale mobiliteit van werkzoekenden tussen het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Waalse Gewest, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschap, werken de VDAB, de BGDA en hun Waalse collega's reeds samen om te komen tot een betere vacature-invulling en het plaatsen van meer werkzoekenden. Het middel om dit doel te bereiken, is het vergroten van de interregionale mobiliteit van de werkzoekenden. U weet dat er sinds 1 juni 2006 automatisch vacatures worden uitgewisseld tussen de BGDA, FOREM en de VDAB. Het gaat om vacatures van knelpuntberoepen, vacatures die langer dan gemiddeld blijven openstaan en vacatures van bedrijven die gevestigd zijn in het andere gewest.

De gewestelijke diensten voor arbeidsbemiddeling publiceren elkaars vacatures op hun respectieve websites, waar ze vrij toegankelijk zijn voor de werkzoekenden. Zo werden in september 2006 827 vacatures van de BGDA op de VDAB-website gepubliceerd. Deze vacatures werden 41.344 keer geraadpleegd. De samenwerking gaat echter verder dan het uitwisselen van vacatures. Zo worden in de nabije toekomst concrete samenwerkingsactiviteiten op het vlak van opleiding gepland.

In de aangrenzende regio's – Kortrijk in Vlaanderen en Moeskroen in Wallonië – wordt reeds goed samengewerkt op het vlak van opleiding, sollicitatietraining, plaatsing van werkzoekenden op vacatures in de andere taalregio enzovoort. Die samenwerkingsactiviteiten zullen worden uitgebreid naar andere aangrenzende taalgrensregio's, waaronder Brussel, Vlaams-Brabant en Waals-Brabant.

Op dit ogenblik wordt de samenwerking op het vlak van taal- en andere opleidingen nog voorbereid in werkgroepen, maar in februari 2007 worden de eerste concrete stappen tot samenwerking gezet. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest hebben naast dit algemene samenwerkingsakkoord, op 4 mei 2006 ook een bilateraal samenwerkingsakkoord afgesloten. Een van de voornaamste verwezenlijkingen van dit akkoord is de oprichting van lokale werkwinkels in Brussel om Vlaams-Brusselse werkzoekenden aan het werk te helpen. Deze werkwinkels worden opgericht door de VDAB én de BGDA, in samenwerking met de vzw Tracé Brussel. In deze werkwinkels moet de Brusselse werkzoekende te allen tijde terecht kunnen voor een volledig aanbod qua begeleiding, opleiding en een traject naar werk. Met andere woorden, het onderbrengen van de diverse bevoegdheden onder één dak zal het bij elkaar kunnen passen van vraag en aanbod ten goede komen. Daarnaast organiseert de Regionale Dienst Brus-

sel van de VDAB extra taalopleidingen voor de Brusselse werkzoekenden, veelal in een gecombineerde formule Nederlands op de Opleidingsvloer, alternerend met technische beroepsopleidingen.

Het samenwerkingskader is er. Dat laat toe in te spelen op de concrete behoeften die u signaleerde, mijnheer Gatz. Nu moeten we dat voort uitbouwen.

Mevrouw Dua, wij proberen ook in Antwerpen, Gent en Mechelen intensievere acties op te zetten ten behoeve van jonge mensen die langdurig werkloos zijn. Dat weet u. Het is te vroeg om ter zake conclusies te trekken. Het is een vrij nieuw initiatief. U kent mijn mening daarover: het Belgische en Vlaamse beleid is vijftien jaar te laat begonnen met het activeren van werkzoekenden. Dat wil wel wat zeggen. We betalen leergeld dat andere landen al lang geleden hebben betaald. Het is nog een beetje zoeken hoe we het best inspelen op die zware grootstedelijke problematiek wat de activering betreft. Dat is een kwestie van rechten en plichten.

Ik hoop toch uit de ervaring die we nu opdoen, wat conclusies te trekken om het ook beter te doen voor de werkzoekenden in Gent en Antwerpen waarnaar u verwees. Dan gaat het over een combinatie van geschikte opleidingen, opleidingen die zo efficiënt mogelijk zijn, voldoende druk uitoefenen op de werkzoekende en taalproblemen oplossen. Dat komt er allemaal bij kijken, in een goed samenwerkingsverband, ook met de stedelijke autoriteiten. Daar zijn we mee bezig. Deels komt die problematiek overeen met de Brusselse, deels is het een andere. De Brusselse problematiek is immers extra ingewikkeld, ook omdat het een overwegend Franstalige stad is. Dat hoef ik u echter niet te zeggen.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Wat mevrouw Dua zegt, klopt. Ik heb niet bewust of onbewust die mensen niet benoemd. In mijn betoeg had ik het over een subproletariaat. Ik had het natuurlijk ook kunnen hebben over een etnisch subproletariaat. Ik heb dat niet gedaan, maar we weten ondertussen wel over wie het gaat. We mogen ons er niet bij neerleggen dat die groep onbereikbaar zou zijn. In een van de grootste Brusselse bedrijven is een derde van de werknemers allochtoon. Dat is weliswaar een openbaar bedrijf, maar er werken toch 4000 à 5000 mensen. In het algemeen gaat dat vrij goed. Ik zeg niet dat de MIVB een bedrijf is dat perfect werkt, maar in elk geval heeft het op de ene of andere manier een formeel of informeel rekruteringskanaal gevonden. Misschien kunnen we daar lessen uit trekken.

U hebt terecht het verband gelegd met het onderwijs. Dat had ik in mijn vraag niet gedaan. Misschien zullen we ter zake bijkomende stappen moeten zetten. Het is heel goed dat u het opstarten van bepaalde richtingen, zoals automechanica, gemakkelijker hebt gemaakt. Als ik me niet vergis, waren er bij dat eerste aanbod twee kandidaten. Er schort dus iets. Het bereiken van de schoolgaande jeugd past natuurlijk niet in het verhaal van BGDA en RVA. De vraag is waarom bepaalde groepen niet naar bepaalde richtingen gaan. We moeten daar niet te snel afhaken. Het zal nodig zijn om er over een aantal jaren voor te zorgen dat er een kanaal is dat de knowhow van scholen en andere partners bundelt en ervoor zorgt dat vraag en aanbod elkaar vinden.

Het onderwijs in Brussel zal zelf ook bijkomende inspanningen moeten leveren. Ik geef een voorbeeld. In de buurt van het slachthuis van Anderlecht, aan het kanaal, staat het gebouw van het voormalige atheneum van Anderlecht leeg, naast de vroegere campus van de Erasmushogeschool. Als er nu één locatie is waar er een technische school of een beroepsschool zou kunnen worden gevestigd, dan is het daar. Dat gebeurt echter niet. Dat is niet uw verantwoordelijkheid. Het is de verantwoordelijkheid van de netten. Iedereen zal zijn inspanningen moeten opdrijven.

Ik hoor dat het nu reeds bestaande aanbod van de VDAB in Brussel vrij substantieel is. Er wordt aan gedacht om het nog uit te breiden. Dat is zeer goed. Ik deel volkomen uw mening dat het aanbod qua opleidingen alleen niet volstaat. Er moet een samenspel zijn tussen de BGDA en de RVA. Ik heb daar in het verleden al vragen over gesteld in het Brusselse parlement. Collega's van mij zijn dat vandaag nog altijd aan het doen. Dit moeten we echt heel nauwlettend volgen.

Dan heb ik nog een opmerking over de werkwinkels. U hoeft daar niet op te antwoorden. Het punt is al in vroegere debatten tussen ons aan bod gekomen. De werkwinkels zouden een bijkomend positief element kunnen zijn. Uw voorganger, minister Landuyt, had het er net voor de vorige verkiezingen al over. Ondertussen zijn we halverwege deze zittingsperiode. Ik weet ook welke moeilijke gesprekken met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daaraan vooraf zijn gegaan. Dit gaat echter allemaal bijzonder traag. Dat is een frustratie die we delen, denk ik.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik zal u de stand van zaken geven. Wij willen een zo goed mogelijke samenwerking hebben met de BGDA. De BGDA plant een zeer gespreide werking over Brussel. Deze instelling wil zo veel mogelijk diensten samenbrengen. Wij weten nu al dat die werkwinkels moeten worden ingeplant in Schaarbeek en Molenbeek. Dat is duidelijk. Vanaf volgende maand zal er op zoek worden gegaan naar ge-

bouwen. De precieze timing hangt dus sterk af van wat die zoektocht oplevert aan bruikbare panden.

De heer Sven Gatz: Er was ook sprake van een derde werkwinkel.

Minister Frank Vandenbroucke: Ja, dat heb ik hier al gezegd.

De heer Sven Gatz: Ik meende even te horen dat dat plan was opgegeven.

Minister Frank Vandenbroucke: Het is al vrij concreet. Ik ga hier echter niet over improviseren. Dat is gevaarlijk.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, iedereen weet dat dit een complex probleem is. U zegt dat we vijftien jaar achterop zijn door het feit dat we te weinig aan activering hebben gedaan. De remedies blijven echter dezelfde als deze die we hier al tien jaar geleden hebben gehoord. Er is nood aan een betere opleiding. Niemand is daar tegen. Het taalprobleem moet wat beter worden aangepakt. Ook daar is niemand tegen. Ook stelt u dat er iets meer druk moet worden uitgeoefend op de werkloze. Dat is nieuw.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat durfde men tien jaar geleden niet zeggen. Misschien durfde ik dat toen wel te zeggen, maar het was nog niet doorgedrongen tot het Belgische en het Vlaamse beleid. Het is absoluut noodzakelijk.

Mevrouw Vera Dua: Met dat activeringsbeleid zijn we al een paar jaar bezig. U pleit dus voor een nog hardere aanpak?

Minister Frank Vandenbroucke: Voor een strakkere en intensievere aanpak.

Mevrouw Vera Dua: Ik ben daar niet gerust over, zeker als ik u zo hoor. Als u die strakkere activering wilt toespitsen op bepaalde categorieën werklozen zal dat misschien goed zijn voor uw statistieken, maar slecht voor de statistieken van het OCMW. Die discussie is onlangs trouwens nog gevoerd. Een bepaalde groep zal met die remedies niet kunnen worden aangepakt. We moeten de discriminatie op de arbeidsmarkt fundamenteel aanpakken, zodat een aantal mensen toch kunnen doorstromen. Een bepaalde categorie van werklozen kunnen we in ieder geval niet in de reguliere arbeidsmarkt krijgen. We moeten daar een goede oplossing voor vinden. Als daar niet onze hoofdaandacht naar uitgaat, zal er geen oplossing komen voor de situatie in onze steden. Het is niet door op de werklozen te schieten, dat we het probleem zullen oplossen.

Minister Frank Vandenbroucke: Wat dat betreft, deel ik uw mening. Het punt is niet de statistieken verfraaien en dan uiteindelijk vaststellen dat de mensen in kwestie hun toevlucht hebben gezocht bij het OCMW. We hebben dat debat hier en ook in de plenaire vergadering al gehad.

In de mate dat we de sluitende aanpak echt sluitend maken, zullen we vaststellen dat er binnen de groep werklozen sprake is van mensen met zeer ernstige persoonlijke, sociale en familiale problemen, waarop we niet zomaar een antwoord hebben. Alvorens we die vaststelling kunnen maken, moeten we echter wel een activerende aanpak hebben. Dat is nu net het leergeld dat we betalen. We zijn dat soort vaststelling aan het maken. Ik ben het er helemaal mee eens dat we ter zake gepaste en menselijke oplossingen moeten vinden.

De voorzitter: Mevrouw Dua, aansluitend op wat in de plenaire vergadering is gezegd, wil ik opmerken dat hier ook zal worden besproken hoe we verder omgaan met de bespreking van het decreet met betrekking tot de evenredige arbeidsparticipatie. Dit komt trouwens straks aan bod tijdens de regeling van de werkzaamheden. We hebben het naar aanleiding van dat decreet vaak over uitsluitingsmechanismen. Ook is er het verder volgen van de werking van de VDAB. Ook dat zal ter sprake komen tijdens de regeling van de werkzaamheden. We gaan de VDAB uitnodigen. Zij zijn zeker bereid tekst en uitleg te verschaffen in de commissie. Dat belet zeker niet dat u uw punt kunt en mag maken, maar dit wordt zeker en vast gevolgd.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de beperkte toegang van de Roma tot de arbeidsmarkt

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, de problematiek van de Roma is niet eenvoudig. Het is een heel speciale categorie. Er was oorspronkelijk een concentratie van die bevolkingsgroep in Doel en Gent. Die van Gent verhuizen naar Doel. Als ze daar eenmaal weg moeten, verhuizen ze opnieuw. Hoe dan ook, het zijn mensen en we moeten ervoor zorgen dat ze menswaardig worden behandeld.

In Gent hebben de Roma het nieuws gehaald omdat ze geen woning meer hadden. Dat is een uiting van een veel groter probleem dat ook in andere steden rijst. Deze groep komt hoofdzakelijk uit Slovakije. De Roma heb-

ben een zeer beperkte toegang tot de arbeidsmarkt, kunnen daardoor geen voldoende groot inkomen verwerven, zodat ze geen huishuur kunnen betalen en in de marginaliteit terecht komen.

Zoals u weet, hebben de meeste van hen een zelfstandigenstatuut. Ik meen dat de mensen in Gent bijna allemaal hebben gekozen voor dat statuut, omdat het hen in staat stelde verblijfsrecht te krijgen, volgens de vroegere reglementering. Zelfstandigen vielen immers niet onder de beperking op het vrije verkeer van werknemers. Ze vielen onder het vrije verkeer van diensten. Voor de meeste van de zelfstandige activiteiten moeten er normaliter attesten of diploma's worden voorgelegd, die de beroepsbekwaamheid aantonen. De Roma hebben echter ook in eigen land helemaal geen mogelijkheid om onderwijs te volgen. Ze kunnen dus niets voorleggen. Er is sprake van een grote administratieve drempel. Ze komen in een administratief kluwen terecht en komen nergens aan de bak. Als ze dan toch een job vinden als zelfstandige, is dat ofwel als schoonmaker van toiletten ofwel als ronddeeler van stroobiljetten of krantjes. Ik ken iemand in die laatste sector. De arbeidsomstandigheden zijn er werkelijk mensoeterend.

Met de bedeling van kranten verdienen ze 500 à 600 euro per maand. Daar moeten ze nog sociale lasten op betalen. Die zijn vrij hoog. Ze kunnen slechts iets huren voor 100 à 150 euro en komen dus in krotten terecht. Zeker in de steden, waar de huurprijzen heel sterk gestegen zijn, zoeken die mensen hun toevlucht in die wijken waar er afbraakprojecten zijn. Ofwel kunnen ze tijdelijk in die huizen wonen, mits ze huurgeld betalen, ofwel, als alles misloopt, sluiten ze zich aan bij krakers en kraken ze een huis. Dat is een verschrikkelijke situatie, waar men zeer moeilijk uit komt. De oplossing is natuurlijk dat ervoor wordt gezorgd dat ze een inkomen hebben, zodat ze een degelijke huisvesting kunnen krijgen.

De toegang tot de arbeidsmarkt als werknemer was tot voor kort totaal uitgesloten. Mensen uit de nieuwe EU-lidstaten konden in theorie werken met een arbeidskaart B. De voorwaarde hierbij was dat eerst een arbeidsmarktonderzoek werd uitgevoerd. Daaruit moest blijken dat er geen werknemers van de oude EU te vinden waren op de arbeidsmarkt. In de praktijk was dit een onoverkomelijke drempel. Sinds 1 mei is er een lijst van knelpuntberoepen, waardoor die vereiste niet meer geldt, omdat de overheid ervan uitgaat dat er voor die beroepen een tekort is op de arbeidsmarkt. Dit zijn meestal jobs voor geschoolde werkzoekenden. Voor laaggeschoolden is er de mogelijkheid om te werken in de bouwsector en in de fruitpluksector.

Mensen die bekommerd zijn over het lot van de Roma, zagen daarin een mogelijkheid om hen een alternatief

te geven in de vorm van opleidingen voor de bouwsector en de fruitpluksector. Tenzij er nieuwe elementen zijn, heeft de VDAB echter blijkbaar besloten nieuwe EU-burgers op zoek naar deze knelpuntberoepen, niet in te schrijven als werkzoekende, waardoor ze worden uitgesloten van arbeidsbemiddeling en opleiding. Hierdoor worden bijkomende en compleet nutteloze drempels opgeworpen. Met een korte opleiding zouden vele van deze mensen zonder problemen aan de slag kunnen in de bouw en zo een voldoende inkomen kunnen verwerven om normaal te kunnen leven. Al deze drempels kunnen maximaal tot 1 mei 2009 blijven gelden. Daarna vervallen alle overgangsmaatregelen en zou de situatie ook voor de Roma in orde moeten komen. De vraag rijst echter of we niets kunnen doen in die tussenperiode van 2,5 jaar om ervoor te zorgen dat de Roma niet in een sukkelstraatje terechtkomen. Heel wat van hen zijn al acht of negen jaar in België. Ze verblijven hier in allerlei vormen van legaliteit en illegaliteit. Dit is dus complex en zeer moeilijk. Zelfs de hulpverleners zitten soms met de handen in het haar. In elk geval, de kinderen lopen hier school. Velen ervan spreken niet meer de eigen taal. Ze spreken plat Gents. Ze zijn hier en allicht zullen ze hier blijven.

Het heeft geen enkele zin om de competitie in uitsluiting met Slovakije aan te gaan en strenger te zijn dan Slovakije zelf, waarvoor ze op de vlucht zijn gegaan. Ik wil niet uitsluiten dat ze hier ook om economische redenen zijn, maar de meesten hebben een niet geringe geschiedenis van discriminatie en uitsluiting achter de rug. Het lijkt me dus nodig dat er wordt gezorgd voor een humane integratie en dat dit zeer goed wordt gevolgd. Het is geen gemakkelijke groep om te volgen, maar we moeten een oplossing zoeken.

Deze vraag werd ingediend voor de kerstvakantie, naar aanleiding van een uitspraak van de heer Fons Leroy: "De VDAB schrijft geen mensen uit die EU-lidstaten in als werkzoekenden voor de knelpuntberoepen. Dergelijke werkgevers werven hun personeel normaal rechtstreeks in de nieuwe lidstaten aan, via gespecialiseerde bureaus." Een Pool, een Litouwer of Tsjech moet eerst daar een advertentie zien. Hij moet op die wijze worden aangeworven. Dan kan hij naar België komen. De heer Leroy voegde eraan toe dat hij er helemaal niet bij had stilgestaan dat er ondertussen ook mensen uit die landen in België verblijven en vanuit België in zo'n knelpuntberoep moeten kunnen stappen.

Mijnheer de minister, ondertussen zult u daar al wel over hebben gepraat. Kan het dat de VDAB die mensen via beroepsopleiding begeleidt, opdat ze een vlottere toegang krijgen tot de knelpuntberoepen?

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: De vraag van mevrouw Dua is min of meer gelijkaardig aan de vraag van mevrouw De

Ridder van een paar weken geleden. Zij kaartte dezelfde problematiek aan. In die zin zit u op de golfengete van de liberalen.

Het gaat hier over de open arbeidsmarkt. Ik heb alle begrip voor de situatie van de Roma, maar ik vind dit een ontzettend moeilijk probleem. We hebben een afspraak gemaakt wat de knelpuntberoepen betreft. Op voorwaarde dat de werkgever een contract afsluit met een werknemer die in het buitenland verblijft, kan die naar hier komen en hier werken, tenzij men heel die afspraak op de helling zet en dit toelaat. In dit geval kan men zeggen dat die mensen hier legaal verblijven, maar dat ze een zelfstandig statuut hebben. We moeten elkaar ook geen Liesbeth noemen: we weten dat dat schijnzelfstandigen zijn. Dat wil nog niet zeggen dat er sprake is van misbruiken, maar het zijn wel wetsomzelingen.

Wij proberen daar een regeling voor te vinden. Moeten we nu alles loslaten en de zaak openstellen omdat we dat niet kunnen houden? Ik huiver van dat idee. Dan heeft het weinig zin om nog verdere afspraken te maken. Als we dat loslaten staat het hek open en kan iedereen binnenkomen. Dat was uiteindelijk de oorspronkelijke vraag van de VLD, via mevrouw Turtelboom. Zij heeft de discussie geopend.

Ik wil niet zeggen dat die Roma het zelf gezocht hebben en dat ze dus maar op de blaren moeten zitten. Dat is een andere houding.

We mogen de gemaakte afspraken niet zomaar loslaten, omdat ze in de praktijk onhoudbaar blijken. Laat ons daar heel voorzichtig mee zijn.

Mevrouw Vera Dua: Ik wil er nog iets aan toevoegen om de situatie te schetsen. Doordat die mensen zelfstandig zijn, kunnen zij ook geen OCMW-steun krijgen. U moet zich voorstellen in welke situatie zij terechtkomen. Er is een discussie geweest of ze een huurtoelage kunnen krijgen. In Gent heeft de sp.a-fractie die vraag ondersteund, maar als ik mij niet vergis is dat uiteindelijk niet doorgegaan.

Het is bijna Kafka in het kwadraat om voor die mensen een oplossing te zoeken, zonder dat ze in de goot terechtkomen. Want eigenlijk zitten ze nu in de goot. Ik ben zelf met enkele hulpverleners naar hen toe gegaan. Zij laten een emmer water buiten staan en wassen zich op straat met het regenwater uit die emmer. In wat voor een wereld leven wij?

Mijnheer de minister, ik ben vatbaar voor het argument dat je je aan de regels moet houden, maar die mensen verzeilen niet alleen in de marginaliteit, maar ook in de criminaliteit. Daar moet echt iets mee gebeuren. U moet een activeringsbeleid voeren.

Ik wil de situatie van de Roma niet minimaliseren. Die mensen zijn moeilijk te plaatsen. Het zijn geen doetjes en je kunt er niet zomaar mee doen wat je wilt. Het is een moeilijke groep. Zij zijn ook altijd zwaar gediscrimineerd. Zij hebben een eeuwenlange geschiedenis als zigeuners achter de rug. Maar nu zijn ze hier, en de vraag is wat we met hen gaan doen.

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Een deel van mijn betoog is al gehouden door de heer Laurys, dus dat hoef ik niet over te nemen. Ik heb ook een zekere huiver tegenover het terugkomen op afspraken. De afspraken die er zijn, zijn er nu eenmaal. Ik ben niet helemaal gelukkig met die afspraken, maar we moeten er ons nu wel aan houden.

Mevrouw Dua, zelfstandigen met een maandinkomen van 500 à 600 euro, moeten op trimestriële basis 580 euro betalen. U raakt daar een teer punt aan. Maar dat is niet enkel het geval bij de Roma. Ik ken heel wat Vlamingen die in dezelfde situatie zitten. De sociale lasten van de zelfstandigen zijn een deel van het probleem. We zouden verder kunnen gaan dan de Roma. Ook andere zelfstandigen met kinderen en een klein loon krijgen minder kinderbijslag dan werknemers. Zij worden gediscrimineerd op basis van hun beroep.

Gaat u nu de Vlamingen en de andere allochtonen die in armoede leven, vergeten, en enkel focussen op de Roma? Ik zie de aanpak van armoede en moeilijk te plaatsen mensen toch een beetje ruimer.

In de vorige legislatuur zaten de groenen in de regering. Het verbaast mij dat zij nooit iets gedaan hebben aan de sociale lasten van zelfstandigen. Dan had u nu een probleem minder gehad.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Het is inderdaad een breed en moeilijk probleem waar we allemaal mee worstelen.

Ik ga een erg kort antwoord geven, om de eenvoudige reden dat ik dit hier reeds uitvoerig behandeld heb op een vraag van mevrouw De Ridder op 26 oktober. Ik wil niet alles herhalen wat ik toen gezegd heb.

Onder de huidige regelgeving kunnen deze nieuwe EU-burgers in België voorlopig enkel arbeid verrichten als zij in het bezit zijn van een arbeidskaart B. De uitreiking van de arbeidskaart B aan de nieuwe EU-burger, die slechts geldt voor de uitoefening van één functie bij één werkgever, is afhankelijk van de aanvraag door de werkgever van een arbeidsvergunning.

Het is dus de werkgever die eerst een arbeidsvergunning moet aanvragen, waarna aan de nieuwe EU-burger een

arbeidskaart B kan worden uitgereikt, voor de uitoefening van één knelpuntenberoep bij één werkgever. Een wettig verblijf leidt dus niet tot een automatisch recht op een arbeidskaart B, in het kader van de regeling van de knelpuntenberoepen.

Dit betekent dat het de werkgever is die discretionair beslist of hij al dan niet een arbeidsvergunning voor de nieuwe EU-burger aanvraagt voor de uitoefening van een knelpuntenberoep. De nieuwe EU-burger kan dan op basis van zijn arbeidskaart B enkel voor die ene werkgever werken. Het is dus onmogelijk een – zelfs identieke – functie bij een andere werkgever uit te oefenen. Aangezien de arbeidskaart B verbonden is aan één werkgever, heeft arbeidsbemiddeling door de VDAB in die gevallen geen zin.

Aan de andere kant moet worden benadrukt dat de beperking van de arbeidsmarkt voor de nieuwe EU-burgers slechts een tijdelijke maatregel is. Zodra de arbeidsmarkt volledig wordt opengesteld, rust op de VDAB de verplichting deze mensen in te schrijven. Volgens de federale minister van Werkgelegenheid, de heer Vanvelthoven, zou deze overgangsmaatregel in de loop van volgend jaar reeds kunnen worden opgeheven.

Zoals u weet, moet daarvoor aan volgende vier begeleidende maatregelen zijn voldaan: ten eerste het mogelijk maken van een voorafgaandelijke registratie van alle grensoverschrijdende tewerkstelling; ten tweede de invoering van de hoofdelijke aansprakelijkheid van de hoofdaannemers of opdrachtgevers voor de naleving van de loons- en arbeidsvoorwaarden van ter beschikking gestelde buitenlandse werknemers; ten derde de afsluiting van een samenwerkingsprotocol tussen de verschillende inspectiediensten met het oog op de bestrijding van misbruiken bij de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten; ten vierde de invoering van een invorderingsrecht voor de werknemersorganisaties en voor buitenlandse werknemers bij de Belgische rechtbanken, teneinde de rechten van de buitenlandse werknemers die in België worden of werden tewerkgesteld, te waarborgen.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer Van Goethem, er is wel degelijk een verschil tussen de situatie van de Roma en bijvoorbeeld een autochtone krantenbedeler. Als die krantenbedeler het niet meer ziet zitten en wil overstappen naar de bouwsector, kan hij een opleiding volgen en ook daadwerkelijk in de bouwsector aan de slag gaan. Bij de Roma is dat niet het geval.

Ik wil gerust pleiten voor de verhoging van alle mogelijke uitkeringen. Dat debat zal in de nabije toekomst ook gevoerd moeten worden. De armoede neemt immers toe, en dat is schandalig. Maar er blijft een fundamenteel verschil tussen de situatie van de Roma en die van de autochtoon.

Mijnheer de minister, ik leid uit uw antwoord af dat er geen stap vooruit gezet is. Of vergis ik mij?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb een standpunt ingenomen na rijp beraad. Ik heb daar heel lang over nagedacht, want het is een moeilijk probleem.

De regelgeving is wat ze was. Als u zegt dat de VDAB moet bemiddelen voor die groep, gaan er zich nog heel veel groepen aandienen waarvoor de VDAB moet bemiddelen. Dat is dus niet zo eenvoudig.

Ik heb gezegd dat we over een jaar misschien in een ander kader zitten, waarin het probleem anders zal zijn. Voorlopig verander ik dus niet van standpunt. Ik heb er immers lang over nagedacht, ik heb een mededeling gedaan aan het parlement en ik heb een afspraak met de VDAB. Over anderhalf jaar is de toestand wellicht grondig gewijzigd, dus wil ik voorlopig liever niet van standpunt veranderen.

Mevrouw Vera Dua: Dan heb ik nog een bijkomende vraag. Binnenkort zal er weer van alles te doen zijn rond de uitwijzing van de Roma. U zegt dat u als minister van Werk om allerlei redenen in dit carcan zit. Kunt u er dan niet, bijvoorbeeld via de OCMW's, voor zorgen dat die mensen een domicilie hebben?

Minister Frank Vandenbroucke: Om te beginnen valt dat onder andere bevoegdheidsniveaus, dus kan ik daar niets over zeggen. U verwijst naar uitzettingen. Ik kan alleen maar vaststellen dat ik hier in dezelfde zin ben ondervraagd door de VLD-fractie, namelijk dat er bemiddeld moet worden door de VDAB. Ik lees dan in de pers dat minister Dewael van oordeel is dat die mensen hier beter niet zouden verblijven. Dat is een discussie waarin ik niet bevoegd ben.

Mevrouw Vera Dua: Het gaat hier wel over echte mensen die hopeloos in de problemen zitten. Ofwel probeert u met de Vlaamse Regering een oplossing te zoeken, ofwel gaat iedereen de regeltjes van de wet hanteren.

Minister Frank Vandenbroucke: U moet niet proberen op die manier te discussiëren. Dat is flauw. De OCMW's hebben hun eigen verantwoordelijkheid. Ik wil dat ze die nemen. Ze kunnen heel veel doen.

Minister Dewael heeft standpunten over het verblijf van de Roma. Dat is niet mijn bevoegdheid. U zegt dat de VDAB hier actief moet bemiddelen. Bij de taakomschrijving van de VDAB weet je waar je begint, maar je weet niet waar je eindigt. Dat is alles wat ik heb willen zeggen.

Ik heb vooral gezegd dat de situatie wat dat betreft over een jaar of anderhalf jaar grondig gewijzigd zal zijn. Voor de rest zit ik net als u hard in met die mensen. Je

moet alleen weten waaraan je begint als je daar met de VDAB een ander beleid rond wilt voeren.

De voorzitter: Mevrouw Dua, als commissie hebben we ook onze beperkingen. Er zijn nog andere commissies in het Vlaams Parlement. U kunt dit misschien ook daar eens aankaarten.

Minister Vandenbroucke heeft wel een punt. We hebben u de kans gegeven om de situatie nog eens aan te kaarten, ook al had de minister zijn standpunt al toegelicht bij de vraag van mevrouw De Ridder. Wij hebben daar akte van genomen.

Het incident is gesloten.
